Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0146

(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. R.G. de Kruif, secretaris)

Datum uitspraak	19 februari 2024
Klacht van	De consument
Tegen	ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de algemene voorwaarden

Samenvatting

Bankrekening. De consument had samen met zijn ex-partner een en/of-beleggingsrekening en een en/of-betaalrekening. De commissie is van oordeel dat de ex-partner bevoegd was om zelfstandig, zonder expliciete toestemming van de consument, bedragen over te boeken en deze rekeningen op te zeggen. Het is niet gebleken dat de bank hierbij een verwijt valt te maken of is tekortgeschoten in haar zorgplicht. De vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; en 5) de dupliek van de bank.

1.2 De consument is in deze zaak vertegenwoordigd door de heer mr. J.J.A Bosch, advocaat kantoorhoudende te Rotterdam.

1.3 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.4 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument had, samen met zijn ex-partner, zowel een en/of-betaalrekening als een en/of-beleggingsrekening bij de bank. Daarop waren naast de Algemene Bankvoorwaarden van toepassing de Algemene Voorwaarden beleggen van de bank en de Voorwaarden en overige regelingen voor particuliere rekeninghouders, van toepassing.

2.2 Op 13 januari 2022 is het saldo van € 44.357,12 van de beleggingsrekening overgemaakt naar de gezamenlijke betaalrekening. De ex-partner van de consument heeft dit bedrag vervolgens overgemaakt naar een eigen (privé) betaalrekening. De beleggings- en betaalrekening zijn vervolgens opgeheven en respectievelijk op 18 en 27 januari 2022 door de bank beëindigd.

2.3 Bij brief van 4 januari 2023 heeft de consument bij de bank geklaagd dat de beleggings- en betaalrekening zonder zijn expliciete toestemming zijn beëindigd. De bank heeft daar bij brief van 27 januari 2023 op gereageerd. Het geschil heeft geleid tot de klacht bij Kifid.

De klacht en vordering

2.4 De consument klaagt erover dat de bank de beleggings- en betaalrekening, waar hij mede-rekeninghouder van was, zonder zijn toestemming heeft beëindigd. Voor zover in de voorwaarden van de bank is opgenomen dat daar geen toestemming van beide rekening-houders voor nodig is, acht de consument deze voorwaarden onredelijk bezwarend. Verder acht de consument het onredelijk dat als de bankrekening door een van de rekeninghouders wordt opgezegd, de andere rekeninghouder dit niet hoeft te bevestigen en ook geen toegang meer heeft tot de bankafschriften. De bank heeft de consument te laat geïnformeerd over de handelingswijze van zijn ex-partner, die hem ook nooit heeft geïnformeerd of om toestemming heeft gevraagd. De consument heeft een gerechtelijke procedure gestart om de helft van het bedrag terug te krijgen.

2.5 De consument is van mening dat hij door het handelen van de bank is benadeeld en vordert heropening van de bankrekeningen en een schadevergoeding van € 22.178,56 van de bank.

Het verweer

2.6 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Waar gaat het om?

3.1 De commissie ziet zich gesteld voor de vraag of de bank de gezamenlijke beleggings- en betaalrekening (en/of-rekeningen) op verzoek van (slechts) één van de rekeninghouders heeft mogen beëindigen.

3.2 Vast staat dat de ex-partner het gehele saldo van de en/of-rekeningen naar een rekening op haar (eigen) naam heeft overgeboekt en dat de en/of-rekeningen daarna zijn opgeheven.

Wat geldt bij een en/of-rekening volgens de voorwaarden van de bank?

3.3 De bank heeft onder andere verwezen naar artikel 3.1 van haar voorwaarden.[1] Daaruit volgt dat bij een en/of-betaalrekening de beide rekeninghouders zelfstandig zijn om over het saldo op de rekening kunnen beschikken. Naar het oordeel van de commissie is dit beding duidelijk. Anders dan de consument heeft gesteld, hebben de rekeninghouders er wel belang bij dat beide rekeninghouders over het saldo op de en/of-rekening kunnen beschikken. Dat is juist het kenmerk van een en/of-rekening. Het betreft een overeenkomst die door beide rekeninghouders is aangegaan[2] en waarbij het aan de rekeninghouders onderling is om te bepalen wie -bij eventuele verdeling- recht heeft op -welk deel van- het saldo op de rekening.[3] Voor zover de consument heeft gesteld dat het beding niet in zijn belang is omdat hij daardoor, zoals hij het heeft genoemd, met het ondoordachte of niet wenselijke gedrag van zijn mederekeninghouder (ex-partner) kan worden geconfronteerd, komt dat risico voor rekening van de (beide) rekeninghouder(s) en kan dat de bank verder niet worden verweten. Als mederekeninghouder was de ex-partner bevoegd om de transactie(s) te doen. Het is voorts niet aan de bank om te bepalen of één van de rekening-houders recht zou hebben op (een deel van) het saldo.

3.4 Voor zover de consument heeft gesteld dat voor het opzeggen van een gezamenlijke bankrekening door één van de rekeninghouders, de andere rekeninghouder door de bank zou moeten worden gewaarschuwd of aan de andere rekeninghouder toestemming gevraagd zou moeten worden, volgt dit niet uit de voorwaarden. Het betreft niet één van de in artikel 3.2 van de voorwaarden[4] genoemde handelingen waar de rekeninghouders samen opdracht voor moeten geven. Zo betrof het geen omzetting van de betaalrekening op naam van één van beiden. De saldi waren reeds overgeboekt zodat het derhalve, naar de commissie begrijpt, om 'lege' rekeningen ging. Dat de consument daardoor in de problemen is gekomen, anders dan dat hij niet meer over het geld kon beschikken, is voorts niet gesteld of gebleken. De consument heeft ook (uitsluitend de helft van) het saldo wat op de bankrekening stond (te weten € 22.178,56) als schade gevorderd vanwege het in zijn ogen onterecht sluiten van de bankrekeningen. Zoals hiervoor geschreven, is het aan de beide (voormalige) rekeninghouders onderling om te bepalen wie voor welk deel recht heeft op de betreffende saldi. Voor zover de consument hierbij heeft verwezen naar artikel 6:236 BW aanhef en onder a, gaat het er hier niet om dat de bank de consument geheel en onvoorwaardelijk het recht heeft ontnomen om een toegezegde prestatie op te eisen. De overeenkomst was (juist) dat beide rekeninghouders geheel en zelfstandig over het saldo op de bankrekeningen konden beschikken.

---

[1] Artikel 3 van de Voorwaarden En/of Betaalrekening zoals opgenomen in brochure Voorwaarden en overige regelingen Voor particuliere rekeninghouders; de tekst van dit artikel is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.
[2] Zie artikel 1 van de Voorwaarden En/of Betaalrekening.
[3] Zie artikel 6 van de Voorwaarden En/of Betaalrekening.
[4] Zie artikel 3 van de Voorwaarden En/of Betaalrekening.

Naar het oordeel van de commissie is er ook geen reden om deze regel uit de overeenkomst in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid als onaanvaardbaar aan te merken.[5]

3.5 Voor zover de consument heeft verwezen naar eerdere uitspraken van Geschillencommissie zijn deze uitspraken niet vergelijkbaar met, of van toepassing op, het onderhavige geval. Wat betreft de verwijzing naar de uitspraak met kenmerk 2022-0529[6], merkt de commissie op dat het daar ging om de vraag of de bank het cliëntonderzoek zorgvuldig had gedaan. In tegenstelling tot wat de consument heeft gesteld, volgt daaruit niet dat de bank een zorg-plicht heeft om bij belangrijke zaken de consument als mede-rekeninghouder daarvan op de hoogte te stellen. Bij de uitspraak met kenmerk 2022-0345 ging het voorts om het niet waarschuwen van de bank voor de mogelijke gevolgen bij het niet nakomen van de verzoeken aan de consumenten om het identificatieproces te doorlopen en de spaar-rekening te activeren. Daaruit volgt niet dat de bank de consument de mogelijkheid had moeten bieden om het verzoek van de ex-partner te kunnen corrigeren, zoals de consument heeft gesteld. De ex-partner heeft over het saldo mogen beschikken en het eventueel (moeten) herstellen van de (lege) en/of-rekeningen zou verder geen effect hebben. Ook de verwijzing naar de uitspraak met kenmerk 2022-0521 gaat in dit geval niet op, omdat het daar ging om de vraag of een doorlopend krediet door de kredietverstrekker geblokkeerd mocht worden. Voor zover de consument heeft gesteld dat de toegang tot de bankrekeningen weer geactiveerd moet worden om toegang te krijgen tot de rekening-gegevens, gaat de commissie ervan uit dat de bank de rekeninggegevens zoals rekening-afschriften, desgevraagd, zal kunnen en willen verstrekken over de periode dat de consument mede-rekeninghouder was. Dat het voor dergelijke rekeningoverzichten nodig is om de rekening te heractiveren is niet gesteld of gebleken.

Wat is de conclusie?

3.6 De conclusie is dat de bank niet gehouden is om de en/of-rekeningen te herstellen of te heractiveren. De ex-partner heeft over de saldi mogen beschikken en de en/of-rekeningen (zelfstandig) mogen beëindigen zonder dat de bank daarvoor aan de consument als mede-rekeninghouder toestemming moest vragen.[7] De beide (voormalige) rekeninghouders zijn onderling zelf verantwoordelijk om te bepalen wie voor welk deel recht heeft op de betreffende saldi. De vordering van de consument moet daarom worden afgewezen.

[5] Zie artikel 6:248 BW; tekst opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.
[6] Te vinden op www.kifid.nl/uitspraken.
[7] Vergelijkbaar GC Kifid 2021-0858

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de overeenkomst

Hieronder enkele artikelen uit de wet- en regelgeving en de voorwaarden van de bank waar in de uitspraak naar wordt verwezen.

Uit het Burgerlijk wetboek

Artikel 6: 236
Bij een overeenkomst tussen een gebruiker en een wederpartij, natuurlijk persoon, die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf, wordt als onredelijk bezwarend aangemerkt een in de algemene voorwaarden voorkomend beding
a. dat de wederpartij geheel en onvoorwaardelijk het recht ontneemt de door de gebruiker toegezegde prestatie op te eisen;
(...)

Artikel 6: 248
1. Een overeenkomst heeft niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien.
2. Een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Uit de Voorwaarden en overige regelingen Voor particuliere rekeninghouders van de bank

(...)

Voorwaarden En/of Betaalrekening

De voorwaarden

1 Samenhang
1.1 Om gebruik te kunnen maken van uw En/of Betaalrekening sluiten u en uw mederekeninghouder een overeenkomst met ING. Onderdeel van die overeenkomst zijn deze voorwaarden: de Voorwaarden En/of Betaalrekening.
1.2 De Voorwaarden En/of Betaalrekening zijn van toepassing op alle betalingen die ING van en naar uw En/of Betaalrekening uitvoert.
1.3 Ook de Voorwaarden Betaalrekening en de Algemene Bankvoorwaarden zijn van toepassing op de overeenkomst, behalve op punten waar die afwijken van de Voorwaarden En/of Betaalrekening.

(...)

Het gebruik
3 Een opdracht geven
3.1 U en uw mederekeninghouder kunnen beide zelfstandig over het saldo op uw En/of Betaalrekening beschikken.
3.2 ING bepaalt voor welke handelingen u samen opdracht moet geven. Dat moet in elk geval in de volgende situaties:
• U wilt de En/of Betaalrekening omzetten naar een Betaalrekening op naam van een van beiden of derde.
• U wilt iemand machtigen voor de En/of Betaalrekening.
• Als ING dit in andere gevallen nodig acht.

(...)

Overige voorwaarden
6 Recht op het saldo
Wie van u beiden recht heeft op het saldo op de En/of Betaalrekening, is een zaak van u en uw mederekeninghouder. ING staat hier volledig buiten.